

Edukacja ekonomiczno-zawodowa

Kształcenie zawodowe w naszej szkole powstało na bazie Szkoły Przystosowania Zawodowego, która funkcjonowała przy Szkole Podstawowej nr 2 w Leżajsku. Szkoła ta w oparciu o zarządzenia Ministra Oświaty z 28 września 1962 r. z mocą od 1 września 1962 r. została przekształcona w Zasadniczą Szkołę Gospodarczą w Leżajsku. Placówka otrzymała na siedzibę zabytkowy budynek pochodzący z XVIII w. przy ul. Sandomierskiej 31.

Utworzono trzy oddziały: klasę pierwszą, drugą i trzecią. Do klasy pierwszej przyjęto, po zdaniu egzaminu wstępnego, absolwentki szkół podstawowych, klasę drugą i trzecią utworzyły dotychczasowe uczennice Szkoły Przystosowania Zawodowego. Dyrektorem szkoły została Zofia

Bauerowa, dotychczasowa nauczycielka Liceum Ogólnokształcącego w Leżajsku. Od 1 września 1965 r. Zasadnicza Szkoła Gospodarcza zmieniła nazwę na Zasadniczą Szkołę Gastronomiczną w Leżajsku.

Dworek przy ulicy Sandomierskiej mieścił pomieszczenia typowo gospodarcze, które służyły szkole do praktycznej nauki zawodu, natomiast do celów dydaktycznych uczniowie i nauczyciele korzystali z pomieszczeń Liceum Ogólnokształcącego. Od września 1967 r. funkcję dyrektora szkoły objęła Alina Kądzioła. Rok szkolny 1968/1969 to ostatni rok funkcjonowania szkoły, która liczyła wtedy tylko jeden oddział klasy trzeciej (37 osób)¹.

W miejsce zlikwidowanej placówki w roku 1968 powołano do życia Liceum Ekonomiczne i prze-

Uczennice Zasadniczej Szkoły Gospodarczej w Leżajsku na tle budynku szkoły przy ul. Sandomierskiej

Pracownia zajęć praktycznych: technologii i sporządzania posiłków w budynku przy ul. Sandomierskiej

¹ Kronika Zasadniczej Szkoły Gospodarczej w Leżajsku, w zbiorach Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku.

Absolwenci Liceum Ekonomicznego przed nowym budynkiem szkoły, 1977 r.

prowadzono nabór do jednej klasy. Cykl nauczania trwał cztery lata. Aby uzyskać zawód ekonomisty, uczniowie pisali prace dyplomowe lub zdawali egzaminy wewnętrzne. Do 1973 r. Liceum Ekonomiczne funkcjonowało przy istniejącym Liceum Ogólnokształcącym i razem tworzyły jedną szkołę. Oba licea podlegały jednej dyrekcji, kadre tworzyło jedno grono pedagogiczne, nauczano w tych samych pomieszczeniach. 1 września 1973 r. dotychczasowe liceum zostało przekształcone w Zespół Szkół w Leżajsku. W jego skład weszły dwie szkoły: Liceum Ogólnokształcące i Liceum Ekonomiczne.

W latach siedemdziesiątych nauka odbywała się w kilku budynkach. Lekcje z przedmiotów ogólnokształcących najczęściej w Dworcu Starościńskim, zajęcia z przedmiotów zawodowych w budynku przy ulicy Sandomierskiej, a wychowanie fizyczne w hali gimnastycznej na ul. Jaszowskiego. W związku z przeprowadzką do nowego budynku szkoły przy ulicy M. Curie-Skłodowskiej 6 w październiku 1974 r., pracownie ekonomiczne przeniesiono do nowych pomieszczeń. W tamtych latach sprzętem

Pracownia maszynopisania, 1985 r.

Klasa III Liceum Ekonomicznego z wychowawczynią Stanisławą Górnisiewicz, 1986 r.

biurowym były głównie maszyny do pisania i maszyny do liczenia.

Przez pierwsze piętnaście lat funkcjonowania szkoły tworzone po jednym oddziale klasy Liceum Ekonomicznego w specjalności ekonomika i organizacja przedsiębiorstw. W roku 1983 z powodu napływu wielu chętnych do kształcenia w tym kierunku utworzono dwa oddziały Liceum Ekonomicznego. Ta tendencja utrzymała się w kolejnych latach.

W początkowym okresie tylko Alina Kądzioła uczyła ekonomicznych przedmiotów zawodowych w kolejnych latach zatrudniano następnych nauczycieli, byli to: Krystyna Baj, Tadeusz Sałowka, Wanda Bauer, Maria Maruszak, Jan Koguc, Jadwiga Wołkowska, Jerzy Pasak, Małgorzata Urbańska, Władysław Więcek oraz pracujący obecnie: Leszek Sarzyński, Danuta Drązek, Maria Bazan, Małgorzata Borkowska, Beata Kościółek, Andrzej Makówka, Elżbieta Juźniewicz.

W początkowym okresie funkcjonowania szkoły obowiązkowym strojem uczennic był fartuch z białym kołnierzykiem, a uczniów granatowy mundur z naszytą tarczą na rękawie.

W latach osiemdziesiątych przestały obowiązywać mundurki. Potem obowiązkowe były tylko tarcze, a z upływem czasu i ten obowiązek przestał być wymagany, a uczniowie Liceum Ekonomicznego podobnie jak ich rówieśnicy z innych szkół zaczęli ubierać się w swobodne kolorowe ubrania do szkoły, wśród dziewcząt powszechnie

Tarcza Liceum Ekonomicznego

Klasa II Liceum Ekonomicznego w obowiązkowych strojach z wychowawczynią Krystyną Baj, 1980 r.

Uczniowie klasy II Liceum Ekonomicznego w dowolnych strojach, 1998 r.

Uczniowie klasy IIa Technikum Ekonomicznego w swobodnych ubraniach, 2008 r.

ne staje się malowanie włosów, paznokci. W szkole obowiązuje przez cały czas zmiana obuwia.

Jedną z ważnych kart historii szkoły dotyczącej kształcenia zawodowego stanowiła współpraca z zakładem patronackim. Patronaty takie powstawały w myśl wytycznych prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych z 17 marca 1976 r. i zarządzenia Ministra Oświaty z 1 czerwca 1976 r. Zespół Szkół zawarł 3 stycznia 1977 r.² umowę o współpracę patronacką z Zakładem Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex” w Leżajsku. W ramach tej umowy zakład świadczył różnoraką pomoc w zakresie organizowania wspólnych imprez, wycieczek, rajdów, udostępniał środki transportu, wspierał finansowo Komitet Rodzicielski szkoły. Celem tego patronatu było przygotowanie i kształcenie brakującej kadry zawodowej dla „Hortexu”. W związku z tym od roku 1977 rozpoczęto w szkole kształcenie na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej w zawodach „przetwórstwo owoców i warzyw”, a następnie „aparatury przetwórstwa owoców i warzyw” oraz „sprzedawca”. Tylko na jeden cykl uruchomiono klasy: „piekacz-ciastkarz” i „kucharz. Praktycznej nauki zawodu uczyli: Halina Stawarska, Zofia Czop, Tadeusz Sienkiewicz, Zofia Mordka, Mieczysław Góral. Nauka w klasach zawodowych trwała trzy lata i kończyła się egzaminem z nauki zawodu.

W latach 1983–1988 w szkole funkcjonował Wydział Zaoczny dla Pracujących – Technikum Przemysłu Spożywczego. Kształcenie trwało 3 lata i było podzielone na 6 semestrów.

Postępujące reformy gospodarcze, a zwłaszcza ograniczenie zatrudniania w zakładach przemysłowych Leżajska i okolic, spowodowały spadek, a później brak zainteresowania kształceniem kadr dla przemysłu. Zakład patronacki ograniczył odbywanie praktyk uczniowskich, nie widząc perspektywy zatrudnienia absolwentów. Ustal w nabór do klasy „aparatury przetwórstwa owoców i warzyw” i szkoła wygasila kształcenie w tym kierunku. Powodzeniem zaczął się cieszyć zawód „sprzedawca”, co miało związek z rozwojem usług i placówek handlu. Władze szkolne zdecydowały się utrzymać kształcenie w tym kierunku, tworząc jednak wyższy jego poziom. W roku szkolnym 1993/1994 uruchomiono Liceum Zawodowe, a następnie Liceum Handlowe.

² Umowa o objęciu patronatu nad Zespołem Szkół im. B. Chrobrego w Leżajsku, w dokumentach archiwalnych szkoły.

ZESTAWIENIE NR 1.
ABSOLWENCI ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ
W LATACH 1980–1995

Rok szkolny	Zawód	Liczba absolwentów	wychowawca
1979/1980	przetwórstwo owoców i warzyw	30	Donat Stachowicz
	przetwórstwo owoców i warzyw	30	Łucja Utiechin
1980/1981	przetwórstwo owoców i warzyw	24	Bronisław Mazan
	przetwórstwo owoców i warzyw	30	Franciszek Kozaczuk
	sprzedawca	30	Maria Stachowicz
1981/1982	przetwórstwo owoców i warzyw	25	Józefa Panek
	przetwórstwo owoców i warzyw	22	Stanisława Kapusta
	sprzedawca	31	Henryk Świta
1982/1983	przetwórstwo owoców i warzyw	23	Bronisław Mazan
	przetwórstwo owoców i warzyw	23	Teresa Chmura
	sprzedawca	35	Czesława Bieniarz
1983/1984	piekarz-ciastkarz	32	Halina Śmiałek
1984/1985	przetwórstwo owoców i warzyw	19	Czesława Bieniarz
	przetwórstwo owoców i warzyw	15	Stanisława Górniewicz
1985/1986	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	21	Halina Pytko
	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	21	Halina Skrutek
1986/1987	Sprzedawca	39	Władysława Mazurkiewicz
1987/1988	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	20	Jan Koguc
1988/1989	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	25	Władysława Mazurkiewicz
	sprzedawca, kucharz	39	Stanisław Kosakowski
1989/1990	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	39	Maria Kurowska
	sprzedawca	29	Jerzy Kochmański
1990/1991	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	31	Donat Stachowicz
	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	29	Halina Śmiałek
	sprzedawca	31	Halina Skrutek

1991/1992	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	28	Elżbieta Feter
	sprzedawca	31	Władysława Świta
1992/1993	aparatury przetwórstwa owoców i warzyw	22	Jadwiga Bryniarska
	sprzedawca	30	Maria Błaszczyna
1993/1994	sprzedawca	38	Halina Skrutek
	sprzedawca	34	Felicja Tryczyńska
1994/1995	sprzedawca	33	Jan Koguc
	sprzedawca	28	Monika Lizak
Razem		937	

Szkoły te dawały szersze możliwości zawodowe – szansę złożenia egzaminu dojrzałości, a później studiowania.

Gwałtowny wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym nastąpił po roku 1989. Zmiana

Absolventki klasy III Zasadniczej Szkoły Zawodowej z wychowawczynią Czesławą Bieniarz, 1985 r.

Uczniowie klasy II Liceum Handlowego z wychowawczynią Małgorzatą Borkowską, 1997 r.

struktury gospodarki z centralnie sterowanej na wolnorynkową spowodowała, że pracodawcy zupełnie inaczej zaczęli postrzegać kandydatów do zatrudnienia w swoich przedsiębiorstwach. Odpowiedzią na to było zwiększenie i rozszerzenie oferty kształcenia. Zaczęto tworzyć po trzy, cztery równoległe oddziały Liceum Ekonomicznego.

Utworzono nowe specjalności „finanse i rachunkowość” (1992), a później „bankowość” (1997). Tak duże zainteresowanie młodzieży w zakresie kształcenia zawodowego w dziedzinie ekonomicznych przedmiotów zawodowych trwało około 10 lat.

W roku szkolnym 2001/2002 w związku z radykalną reformą oświaty w Polsce w naszej szkole nie było naboru do klas pierwszych. Nastąpiły ogromne zmiany w systemie szkolnictwa. Cykl kształcenia podzielono na cztery etapy edukacyjne. Realizowano je w trzech typach szkół: szkoła podstawowa (sześćioletnia podzielona na dwa trzyletnie etapy),

Uczniowie klasy I Liceum Handlowego z wychowawcą Leszkiem Sarzyńskim, 1995 r.

Absolwenci kl. IVa Liceum Ekonomicznego o specjalności finanse i rachunkowość z wychowawczynią Małgorzatą Urbańską, 2001 r.

Absolwenci kl. IVd Liceum Ekonomicznego o specjalności bankowość i ich wychowawczyni Maria Błaszczyna, 2001 r.

gimnazjum (trzyletni nowy typ szkoły przeznaczony dla młodzieży w wieku 13–16 lat), szkoły ponadgimnazjalne (trzyletnie licea ogólnokształcące, trzyletnie licea profilowane, czteroletnie technika, dwu–trzyletnie zasadnicze szkoły liceum, trzyletnie technika uzupełniające, szkoły policealne)³. Uczniowie, którzy w nowym systemie szkolnictwa chodzili do trzeciej klasy gimnazjum, w starym systemie byłoby w pierwszej klasie liceum. Dlatego też przez ten rok licea nie prowadziły nauki dla pierwszoklasistów.

W okresie przejściowym Liceum Ekonomiczne i Liceum Handlowe miało pięcioletni cykl nauczania. W roku szkolnym 2002/2003 przyszli do nas pierwsi absolwenci gimnazjów. Rozpoczęli kształcenie w zawodzie technika ekonomisty w Technikum nr 2 utworzonym w naszej szkole po reformie.

W projekcie reformy przyjęto, że nowy system oświatowy podniesie poziom edukacji społeczeństwa przez upowszechnianie wykształcenia średniego i wyższego, wyrównanie szans edukacyjnych oraz poprawę jakości kształcenia rozumianej jako integralny proces wychowania i kształcenia. W związku z tymi zmianami zmieniły się oczekiwania. Niektóre dotychczasowe szkoły i specjalności straciły na aktualności zainteresowania młodzieży i rodziców. Do tej pory zdecydowana większość młodzieży pochodzenia wiejskiego wybierała liceum ekonomiczne lub handlowe czy zawodowe, w mniejszym stopniu wybierano liceum ogólnokształcące, po roku 2001 nastąpiło większe zainteresowanie kształceniem ogólnokształcącym

głównie w profilach o rozszerzonym programie języków obcych i informatyki. Zmniejszyła się radykalnie liczba chętnych do klas technikum. Szkoła oferowała kształcenie w zawodzie: technika ekonomisty i technika handlowca. W 2002 r. utworzono zaledwie jedną klasę technikum w zawodzie technika ekonomisty, w kolejnych latach tendencja się utrzymywała. Komisja przedmiotów zawodowych podjęła działania w celu uruchomienia nowego kierunku kształcenia w zawodzie: technik logistyk. Rekrutacja do tej klasy została dokonana za pomocą szeroko zakrojonej kampanii informacyjnej i działaniom marketingowym prowadzonym przez szkołę. Przygotowano prezentację multimedialną promującą Technikum nr 2 i kształcenie w zawo-

Pierwszy rocznik absolwentów, którzy uczęszczali do gimnazjum, następnie do Technikum nr 2; czwarty z prawej – dyrektor Stanisław Bartnik; czwarty z lewej: z-ca dyrektora Leszek Sarzyński; w środku wychowawca klasy Maria Bazan, 2006 r.

³ Ustawa z dnia 8 stycznia 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego. (Dz.U. z 1999 r. Nr 12, poz. 96).

Uczniowie klasy technik logistyk podczas lekcji w mobilnej pracowni komputerowej, 2011 r.

dach: technika ekonomisty, technika handlowca i technika logistyka.

Wszyscy uczący ekonomicznych przedmiotów zawodowych aktywnie w niej uczestniczyli, jeżdżąc z informacją o szkole do wszystkich gimnazjów w okolicy. Dzięki tej inicjatywie w roku szkolnym 2009/2010 dokonano naboru do dwóch klas pierwszych Technikum nr 2: I TE – technik ekonomista, I TL – technik logistik.

W kolejnych latach zwiększony nabór jest utrzymywany na poziomie dwóch klas w roczniku.

W celu poszerzenia oferty kształcenia w 2003 r. uruchomiono Szkołę Policealną dla Dorosłych w zawodach: technik ekonomista i technik administracji. Szkoła w całości była finansowana przez organ prowadzący (Starostwo Leżajskie). Cykl nauczania trwał cztery semestry (2 lata). W latach funkcjonowania cieszyła się ona dużym zainteresowaniem, uczęszczali do niej nasi absolwenci liceum w celu zdobycia zawodu, jak również osoby już pracujące w księgowości i administracji, aby zdobyć kierunkowe wykształcenie. Sluchacze traktowani byli jak studenci, obowiązywały ich semestralne zaliczenia i egzaminy, wpisów zaliczeń i wyników egzaminów dokonywano w indeksach. Jednak z upływem lat ilość chętnych się zmniejszała, w związku z pojawieniem się na rynku dużej ilości szkół kształcących w różnych zawodach i specjalnościach. W 2010 r. zaprzestano do niej naboru.

Na przestrzeni lat zmieniał się sposób kształcenia w szkołach zawodowych. Po roku 1989 pojawiły się nieznane wcześniej przedmioty: komputeryzacja prac obrachunkowych, komputer w firmie, pracownia ekonomicz-

no-informatyczna. Zmiany zostały wymuszone wraz z pojawieniem się technologii komputerowej. Maszyny do pisania zastąpiono komputerami.

Pierwsza pracownia komputerowa zakupiona została do szkoły w 1992 r., potem przybywały następne. Nie sposób dzisiaj prowadzić nauczania zawodowego bez możliwości czy umiejętności korzystania z technik informatycznych. Podstawowymi środkami dydaktycznymi w ekonomicznym kształceniu zawodowym stały się programy finansowo-księgowo. Początkowo wykorzystywano programy: „Magazynier”, „Kasjer”, „Referent”, następnie program finansowo-księgowy: CDN OPT!MA. Obecnie stosowane programy to: program finansowo-księgowy INSERT GT (moduły: SUBIEKT, GRATYFIKANT, REWIZOR, RACHMISTRZ), PŁATNIK oraz program logistyczny SPED-TRANS.

Radykalne zmiany w szkolnictwie zawodowym nastąpiły po 2002 r. w związku z wprowadzeniem w ramach reformy edukacji zapoczątkowanej w 1999 r.⁴ egzaminów zewnętrznych organizowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we wszystkich typach szkół (są to: sprawdzian w klasie VI, egzamin gimnazjalny, egzamin maturalny, egzamin zawodowy). Nowy egzamin zawodowy zastąpił dotychczasowy wewnętrzny egzamin z nauki zawodu.

Egzamin zawodowy składa się z dwóch etapów: pisemnego oraz praktycznego. Etap pisemny przeprowadzany jest w szkole, którą ukończył zdający. Egzamin ten ma formę testu i składa się z dwóch części, podczas których zdający rozwiązuje: w części I – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie (test 50 pytań jednokrotnego wyboru spośród czterech odpowiedzi); w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą (test 20 pytań jednokrotnego wyboru spośród czterech odpowiedzi). Etap praktyczny egzaminu przeprowadzany w ośrodku egzaminacyjnym polega na wykonaniu zadania egzaminacyjnego, sprawdzającego praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w danym zawodzie. Podstawą zdania egzaminu jest otrzymanie:

1) z etapu pisemnego z części pierwszej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania, a z części drugiej – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania,

⁴ Ustawa z dnia 8 stycznia 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz.U. z 1999 r. Nr 12, poz. 96).

ZESTAWIENIE NR 2
ABSOLWENCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
NA POZIOMIE LICEUM I TECHNIKUM

rok szk.	typ szkoły	klasy	wychowawca	ilość
1971/1972	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	37
1972/1973	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alicja Grębska	45
1973/1974	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Zofia Tokarz	43
1974/1975	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	42
1975/1976	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	35
1976/1977	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alicja Grębska	43
1977/1978	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Zofia Tokarz	40
1978/1979	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Krystyna Baj	36
1979/1980	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	29
1980/1981	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alicja Grębska	25
1981/1982	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Zofia Tokarz	31
1982/1983	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Krystyna Baj	40
1983/1984	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	37
1984/1985	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alicja Grębska	31
1985/1986	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Zofia Tokarz	31
1986/1987	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Stanisława Górnisiewicz	25
		oddział B	Krystyna Baj	29
1987/1988	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alina Kądzioła	35
1988/1989	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Alicja Grębska	25
		oddział B	Stanisława Kozłowicz	29
1989/1990	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Maria Szubiak	26
		oddział B	Zofia Tokarz	27
1990/1991	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Jadwiga Wołkowska	30
		oddział B	Krystyna Baj	34
1991/1992	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Jan Koguc	30
		oddział B	Alicja Grębska	32
1992/1993	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Adam Kowalski	35
1993/1994	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Maria Kurowska	28
1994/1995	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Jadwiga Wołkowska	35
1995/1996	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Stanisław Kosakowski	33
		oddział B	Alicja Świeżawska	31
		oddział C	Leszek Sarzyński	29

2) z etapu praktycznego – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Absolwent, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Na wniosek absolwenta, do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dołącza się Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe.

Terminy egzaminów są wyznaczone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i przypadają na drugą dekadę czerwca po zakończeniu egzaminów maturalnych. Absolwenci, którzy złożyli deklarację przystępują do egzaminu w jednym dniu do części pisemnej, w kolejnym do części praktycznej. Prace uczniów są pakowane i z zachowaniem procedur przekazywane do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie. Testy są sprawdzane komputerowo, natomiast zadanie z etapu praktycznego sprawdzane jest przez nauczycieli, którzy uzyskali uprawnienia egzaminatora w danym zawodzie.

Ogromne emocje towarzyszyły pierwszym egzaminom zewnętrznym w naszym ośrodku egzaminacyjnym w 2006 r. Nauczyciele ekonomicznych przedmiotów zawodowych gruntownie przygotowali (rozwiązując ogromną ilość pytań testowych oraz ucząc pisać projekty) młodzież do nowej formy egzaminu. Okazało się, że i uczniowie, i szkoła osiągnęli olbrzymi sukces, ponieważ wszyscy, którzy przystąpili do egzaminów zdali je. Uzyskany efekt to głównie zasługa nauczycieli, którzy nabyli uprawnienia egzaminatorów zewnętrznych w zawodzie technika ekonomisty (Maria Bazan, Małgorzata Borkowska, Danuta Drażek, Beata Kościółek, Andrzej Makówka) i technika administracji (Leszek Sarzyński, Jadwiga Wołkowska) i dzięki temu rzeczowo i merytorycznie przygotowali absolwentów.

Początkowo egzamin w zawodzie technika ekonomisty przeprowadzany był w oparciu o ręczne wykonanie projektu, w kolejnych latach zastąpione to zostało wykonaniem w oparciu o program finansowo-księgowy INSERT GT.

Aby lepiej przygotować młodzież do nowej formuły egzaminu, dzięki inicjatywie dyrekcji i nauczycieli ekonomicznych przedmiotów zawodowych już w 2003 roku rozpoczęto w naszej szkole organizację Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista”.

Stały wzrost zainteresowania konkursem w województwie stawia coraz więcej zadań przed organizatorami.

Zespół organizacyjny konkursu w składzie: mgr Maria Bazan – koordynator, mgr Małgorzata Borkowska, mgr Leszek Sarzyński, mgr inż. Andrzej Makówka, mgr Grzegorz Leja zajmuje się przygotowaniem merytorycznym i formalnym konkursem, prowadzi działalność informacyjną, pozyskuje partnerów do współpracy i sponsorów.

Historia konkursu to ostatnie dziesięć lat pracy organizatorów nad wypracowaniem formuły i budowaniem merytorycznego poziomu. Pierwsze cztery edycje miały zasięg powiatowy, uczestniczyli w nich uczniowie: ZSL w Leżajsku, ZS w Nowej Sarzynie, ZST w Leżajsku.

Kolejne sześć edycji objęły swoim zasięgiem województwo podkarpackie, uczestniczą w nim uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych w: Sanoku, Łańcucie, Tarnobrzegu, Brzozowie, Dębicy, Przemysłu, Jasła, Nisku, Ropczycach, Strzyżowie, Stalowej Woli, Przeworsku i Leżajsku. Konkurs jest wpisany w kalendarz imprez wojewódzkich i objęty patronatem przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty.

Organizatory Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista”; od lewej: Andrzej Makówka, Leszek Sarzyński, Maria Bazan, Małgorzata Borkowska

Uroczystość rozdania dyplomów i nagród podczas II edycji Powiatowego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista – 2004” z udziałem starosty leżajskiego Zbigniewa Rynasiewicza

1996/1997	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Małgorzata Urbańska	36
		oddział B	Maria Błaszczyna	38
		oddział C	Robert Żołyńia	37
	Liceum Zawodowe	oddział A	Michał Karp	34
1997/1998	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Iwona Stachowicz	40
		oddział B	Felicja Tryczyńska	38
		oddział C	Maria Kurowska	32
	Liceum Handlowe	oddział A	Jerzy Kochmański	39
1998/1999	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Jadwiga Wołkowska	41
		oddział B	Władysław Więcek	39
	Liceum Handlowe	oddział A	Leszek Sarzyński	32
		oddział B	Małgorzata Grzywna	33
1999/2000	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Maria Bazan	41
		oddział B	Beata Kościółek	40
	Liceum Handlowe	oddział A	Małgorzata Borkowska	43
2000/2001	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Małgorzata Urbańska	38
		oddział B	Adam Kowalski	28
		oddział C	Agnieszka Wilczek	38
		oddział D	Maria Błaszczyna	38
	Liceum Handlowe	oddział A	Danuta Drążek	33
2001/2002	Liceum Ekonomiczne	oddział A	Andrzej Makówka	34
		oddział B	Piotr Lasota	29
		oddział C	Zbigniew Trębacz	32
		oddział D	Monika Lizak	34
	Liceum Handlowe	oddział A	Danuta Drążek	32
	Liceum Zawodowe	oddział A	Anna Mielniczek	37
2003/2004	Liceum Handlowe	oddział A 5-letnie	Marian Rzepko	23
	Liceum Ekonomiczne	oddział A 5-letnie	Beata Kościółek	33
		oddział B 5-letnie	Robert Żołyńia	34
		oddział C 5-letnie	Jadwiga Wołkowska	38

Seminarium szkoleniowe zorganizowane w ramach konkursu „Młody Ekonomista – 2009”

Dyrektor szkoły Stanisław Bartnik i koordynator konkursu Maria Bazan rozpoczynają seminarium szkoleniowe w ramach Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista – 2011”

Celami Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista” są: uaktywnienie młodzieży w podnoszeniu swojej wiedzy i umiejętności w dziedzinie ekonomicznych przedmiotów zawodowych, przygotowanie do egzaminu z przygotowania zawodowego, kształtowanie postaw przedsiębiorczych, zapoznanie młodzieży z możliwościami rozwoju przedsiębiorczości na rynku lokalnym, doskonalenie stopnia znajomości środowiska lokalnego i działających w nim instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, budzenie i rozwijanie wśród uczniów zainteresowań problematyką współczesnej ekonomii, jak również popularyzacja zawodów związanych z tą dziedziną wiedzy oraz podnoszenie poziomu nauczania przedmiotów ekonomicznych.

Konkurs jest dwustopniowy. Pierwszy etap jest przeprowadzany w szkołach, które zgłoszą chęć uczestnictwa w konkursie.

Ogranicza się ilość uczniów przechodzących do

etapu drugiego, do 2-3 z jednej szkoły. Drugi etap konkursu polega na przeprowadzeniu sprawdzianu w formie pisemnej oraz wykonaniu zadań w oparciu o program finansowo-księgowy INSERT GT.

Aby przygotować laureatów eliminacji szkolnych do rozrywki finałowej, co roku organizowane jest seminarium szkoleniowe.

Finaliści mają okazję wysłuchać wykładów naukowych związanych z hasłem konkursu prowadzonych przez przedstawicieli uczelni wyższych: Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Przemysł-Rzeszów oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz uczestniczyć w części warsztatowej prowadzonej przez: inspektorów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Leżajsku, komisarzy skarbowych z Urzędu Skarbowego w Leżajsku, przedstawicieli Banku PKO BP i Podkarpackiego Banku Spółdzielczego. Profesjonalizm i doskonałe przygotowanie pracowników tych instytucji, bardzo dobre materiały szkoleniowe i prezentacje multimedialne sprzyjają

Pamiątkowe zdjęcie uczestników Sesji Szkoleniowej w ramach X edycji PKE „Młody Ekonomista – 2012”; wykładowcy, przedstawiciele banków, organizatorzy, finaliści etapu wojewódzkiego, opiekunowie

2004/2005	Liceum Ekonomiczne	oddział A 5-letnie	Beata Kościółek	31
		oddział B 5-letnie	Małgorzata Borkowska	34
		oddział C 5-letnie	Lucyna Słonec	32
2005/2006	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Maria Bazan	31
2006/2007	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Joanna Maj	23
2007/2008	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Beata Kościółek	15
2008/2009	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Danuta Drązek	25
		oddział B 4-letnie	Małgorzata Borkowska	21
2009/2010	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Jadwiga Wołkowska	32
2010/2011	Technikum nr 2 – technik ekonomista	oddział A 4-letnie	Maria Bazan	31
		72 oddziały		2397

**ZESTAWIENIE NR 3
ABSOLWENCI SZKOŁY POLICEALNEJ DLA DOROSŁYCH
W LATACH 2005–2010**

rok	ZAWÓD/LICZBA ABSOLWENTÓW/OPIEKUN			
	Technik ekonomista		Technik administracji	
	Liczba absolwentów	Opiekun	Liczba absolwentów	opiekun
2005	23	Małgorzata Borkowska	33	Edward Urban
2006	22	Andrzej Makówka	25	Danuta Drązek
2007	10	Małgorzata Borkowska	37	Iwona Karakuła-Stadnik
2008	8	Andrzej Makówka	32	Jadwiga Wołkowska
2009	5	Danuta Drązek	15	Jadwiga Wołkowska
2010	–	–	16	Iwona Karakuła-Stadnik
	68		158	

oponowaniu trudnych tematów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej i funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej.

Organizacja konkursu jest możliwa dzięki patronatowi i finansowemu wsparciu Starostwa Powiatowego w Leżajsku. Ostatnie trzy edycje były dofinansowane ze środków Narodowego Banku Polskiego.

Głównymi sponsorami oprócz Starostwa i NBP są: Bank PKO BP S.A., Podkarpacki Bank Spółdzielczy, Gmina Leżajsk, Miasto Leżajsk oraz Firma Arcus Soft.

Nagroda główna dla zdobywcy I miejsca w finale wojewódzkim Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista – 2011” – Indeks na bezpłatne studia stacjonarne Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Przemysł – Rzeszów

Uroczystość rozdania dyplomów i nagród podczas finału wojewódzkiego IX edycji Podkarpackiego Konkursu Ekonomicznego „Młody Ekonomista – 2011”; stoją od lewej: dyrektor szkoły Stanisław Bartnik, Monika Mularz-Dobrowolska (starszy specjalista ds. komunikacji społecznej NBP o/w Rzeszowie), Leszek Sarzyński (z-ca dyrektora szkoły), Justyna Gdula (kierownik oddziału PBS w Leżajsku), Maria Bazan (nauczyciel ZSL w Leżajsku, koordynator konkursu), dr Bożena Sowa (Wyższa Szkoła Prawa i Administracji), Paweł Zimierowicz (dyrektor PKO BP w Leżajsku), Ireneusz Stefański (naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Kultury Fizycznej Starostwa Leżajskiego), Krystyna Czubara (wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie), nauczyciele: Andrzej Makówka, Małgorzata Borkowska, Grzegorz Leja oraz uczniowie: Tomasz Gołąb, Damian Kargol, Agata Ryglewicz

Wysoki poziom merytoryczny konkursu zapewnia objęcie go opieką naukową przez Uniwersytet Rzeszowski oraz Wyższą Szkołę Prawa i Administracji Przemysł-Rzeszów. Wyższa Szkoła Prawa i Administracji jest fundatorem nagrody głównej dla pierwszego laureata – indeksu na bezpłatne studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku administracja. Oprócz wspomnianej już nagrody głównej tj. indeksu dla zwycięzcy, laureaci otrzymują adekwatne do poziomu i zasięgu konkursu nagrody rzeczowe: laptopy, aparaty cyfrowe, dyski przenośne, drukarki itp.

Co roku uczniowie naszej szkoły zajmują czołowe miejsca w Podkarpackim Konkursie Ekonomicznym „Młody Ekonomista”

Szkoła wykorzystuje szanse jakie stwarza możliwość pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej. Młodzież z naszej szkoły włącza się w międzynarodową współpracę uczniów i nauczycieli w ramach programu Comenius. Umożliwiają to działania, które obejmują wymianę uczniów i kadry oraz wizyty studyjne i przygotowawcze w całości finansowane w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. W latach 2009–2011 realizowany był projekt „Twórcze uczenie się rozwija społeczeństwo” we współpracy uczniów i nauczycieli ZSL ze szkołami z Hiszpanii, Niemiec i Włoch. Jedno ze spotkań w ramach tego programu odbyło się w niemieckiej szkole średniej „Georg-Kerschensteiner-Schule” w Obertshausen (maj 2010), która jest szkołą o profilu ekonomicznym,

Obertshausen – Niemcy (maj 2010 r.); grupa uczniów i nauczycieli z Polski, Niemiec, Włoch i Hiszpanii podczas spotkania w ratuszu. Z naszej szkoły uczniowie: Natalia Flis, Regina Rurak, Michał Dworniczak, Rafał Pajczek oraz nauczyciele: Joanna Baran, Maria Bazan, Joanna Maj

dlatego tematem całego spotkania była ekonomia i gospodarka. Naszą szkołę reprezentowało 4 uczniów (2 uczniów z LO i 2 uczennice z Technikum Ekonomicznego) pod opieką Joanny Baran, Marii Bazan i Joanny Maj.

Wyłącznie dla potrzeb Technikum nr 2 realizowany jest (2011–2013) projekt Comenius „Wędrownica”. Porusza on tematy związane z wędrowaniem nauki, wiedzy, myśli, wynalazków, języka czy muzyki. Uczniowie z Polski, Niemiec, Rumuni, Czech, Włoch i Turcji wybiorą się w ramach projektu na „wędrownicę” w przeszłość i teraźniejszość.

W latach 2010–2013 realizowane są aż trzy projekty z zakresu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet IX działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego. Projekty napisali i wdrażają do realizacji nasi nauczyciele: Andrzej Makówka, Maria Bazan, Bogusława Zygmont, Leszek Sarzyński, Grzegorz Leja, Małgorzata Borkowska, Iwona Karakuła-Stadnik. Pierwszym realizowanym jest projekt „Kompetentny ekonomista i logistyk – sukces na rynku edukacyjno-zawodowym!”. Jego głównym celem jest wyrównanie w okresie od 4 maja 2010 do 31 sierpnia 2012 r. szans edukacyjnych 72 uczniów technikum ekonomicznego i logistycznego poprzez podniesienie, dostosowanie i rozszerzenie ich kompetencji kluczowych do potrzeb rynku pracy, przy wsparciu pedagogiczno-psychologicznym i doradcy zawodowego. W okresie od 1 stycznia 2011 do 31 sierpnia 2013 r. realizowany jest kolejny projekt „Szansa dla ambitnych ekono-

mistów”. Projekt ma na celu zwiększenie szans edukacyjnych 48 uczniów Technikum Ekonomicznego poprzez bezpłatne pozalekcyjne zajęcia i kursy specjalizacyjne, warsztaty, ITC, e-learning, specjalistyczne praktyki zawodowe. Kolejny realizowany w okresie od 1 marca 2011 do 31 sierpnia 2013 r. projekt „Kompetencje logistyczne kluczem do sukcesu zawodowego” ma ukształtować 48 profesjonalnych specjalistów w zawodzie technik logistyk na potrzeby rynku pracy, m.in. w zawodach: kurier, spedytor, logistyk, pracownik magazynu poprzez praktyczne zaznajomienie ze specyfiką zawodu.

W ramach realizacji projektu wsparciem objęte jest również Technikum nr 2 w Leżajsku funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego. W ramach tego wsparcia zakupiono sprzęt i pomoce dydaktyczne do pracowni ekonomicznej, logistycznej i językowych. Utworzono kompletnie wyposażonej Szkolny Ośrodek Kariery oraz Centrum Edukacji Ekonomicznej. Zakupiono 19 laptopów, 2 projektory, 4 urządzenia wielofunkcyjne, 2 tablice interaktywne, telewizor, ksero, kamerę, 2 aparaty fotograficzne, specjalistyczne wyposażenie do pracowni logistycznej i ekonomicznej, edukacyjne programy komputerowe, literaturę przedmiotu, filmy edukacyjne.

Łączna wartość realizowanych projektów wynosi 1 412 855,28 PLN, tylko 13,5% tej kwoty jest finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego – Powiat Leżański.

Kształcenie zawodowe funkcjonuje w naszej szkole ponad czterdzieści lat. Szczególnie istotne

Uczniowie klasy IV T Technikum nr 2 oraz nauczyciele ekonomicznych przedmiotów zawodowych: Maria Bazan, Beata Kościółek, Leszek Sarzyński, Danuta Drażek, Małgorzata Borkowska, Andrzej Makówka, 2012 r.

znaczenie ma edukacja zawodowa w zawodzie ekonomisty. Od lat jest ona realizowana na bardzo wysokim poziomie z wykorzystaniem kadry pedagogicznej o wysokich kwalifikacjach. Na uwagę zasługuje fakt bogatego wyposażenia pracowni ekonomicznych w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczne programy komputerowe. Śledząc losy absolwentów, mamy wszyscy satysfakcję z tego, że podejmują oni studia i kształcą się w kie-

runkach ekonomicznych. Wielu z nich po zakończeniu edukacji podejmuje pracę w zawodzie lub prowadzi własną działalność gospodarczą.

W leżajskim środowisku wielu absolwentów Liceum Ekonomicznego zajmuje stanowiska w administracji, księgowości, finansach. Są zatrudniani w ZUS, Urzędzie Skarbowym, Starostwie Powiatowym, w Sądzie Rejonowym, Urzędzie Miasta i wielu innych instytucjach.

Opracowała:
Maria Bazan

